

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

BEZOEKADRES
Randwycksingel 22
6229 EE Maastricht

Aan de fractie van PvdA
de heer H.T.H. Borgignons
de heer T. Elliott

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

ONDERWERP	DATUM	BIJLAGEN
Schriftelijke vragen inzake afname ontmoeting tussen rijken en armen	6 juni 2024 Verz. 6 juni 20224	--
BEHANDELD DOOR	TELEFOONNUMMER	ONZE REFERENTIE
JM (Jaap) Leijen	06 27 03 61 23	2024.01189
E-MAILADRES	FAXNUMMER	UW REFERENTIE
Jaap.Leijen@maastricht.nl		---

Geachte heer Borgignons en heer Elliott,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Kan het college, op basis van de data gepresenteerd in het SCP-rapport, de conclusie trekken dat Maastricht een sociaaleconomisch gesegregerde stad is?

Antwoord 1:

Ook wij zien dat Maastricht een sociaaleconomisch gesegregerde stad is. Sterker: dit college benoemde het risico van een scheidslijn tussen arm en rijk in onze stad al in het coalitieakkoord. De missie van dit college is begonnen bij het erkennen van het risico van de scheidslijnen in de stad. Daarbij legt dit college de focus op de lange termijn en fundamentele veranderingen, in plaats van fixatie op ad-hoc oplossingen: liever echte verandering dan snel effect.

Zo werken we in onze Veerkrachtige Wijknaarpak – een meerjarige opgave – samen met inwoners en met de organisaties die in Nazareth en Pottenberg actief zijn aan het vergroten van de veerkracht van de wijk, het vergroten van de sociale cohesie en de leefbaarheid. Het gebiedsgericht werken krijgt, met een indeling in zeven stadsdelen, eveneens langzaam vorm. Deze ontwikkeling hebben wij ingezet om ook de bestaande kloof tussen bestuur en burger zo veel mogelijk te dichten. Het is 'work in progress', maar de inzet in de veerkrachtige wijken en het gebiedsgericht werken is wat ons betreft blijvend.

Ook de kaderbrief 2024 richt zich nadrukkelijk op het dichten van de kloof tussen arm en rijk. Actie is hoognodig, zo schrijven we, want het SCP-rapport wijst erop dat gescheiden leefwerelden gepaard gaan met ongelijke kansen. Daarbij zijn we ons ervan bewust dat het dichten van de kloof veel meer vergt dan werken aan alleen bestaanszekerheid. We vernieuwen in 2025 het gemeentelijk armoedebeleid. Maar we willen ook werk maken van een goede mix van koopwoningen en sociale huurwoningen in al onze wijken. En wij vinden dat inwoners het recht hebben om elkaar op een ongedwongen manier te kunnen ontmoeten; daarin hebben wij als gemeente een voortdurende zorg te vervullen.

Vraag 2:

Kan het college het SCP-rapport op basis van de onderliggende CBS-data op wijkniveau verder duiden?

- In welke wijken hebben de meeste inwoners een leefomgeving met eenzijdig lage welvaart?
- In welke wijken hebben de meeste inwoners een leefomgeving met eenzijdig hoge welvaart?

DATUM
6 juni 2024

Antwoord 2:

De indicatoren op basis waarvan het SCP de leefwerelden definieert zijn voor ons niet beschikbaar op wijk- en buurniveau, waardoor het niet mogelijk is om aan te geven in welke wijken en/of buurten er sprake is van een leefomgeving met een eenzijdig hoge of lage welvaart.

Wel houdt het CBS scores bij op wijk- en buurniveau met betrekking sociaaleconomische status. Deze sociaaleconomische-statuscores zijn gebaseerd op drie indicatoren: 1) financiële welvaart, 2) opleidingsniveau en 3) arbeidsverleden (en worden daarom afgekort tot: 'SES-WOA-scores'). De meest recente SES-WOA-scores hebben betrekking op 2021.

Nadere inspectie van deze gegevens laat bijvoorbeeld zien dat Pottenberg de laagste SES-WOA-score van Maastricht heeft (-0.667) en Dousberg-Hazendans de hoogste (0.454). Niet voor alle wijken en buurten zijn echter data beschikbaar, voor buurten met een laag inwoneraantal worden geen scores bijgehouden.

De gegevens m.b.t. sociaaleconomische status kunnen mogelijk een indicatie geven voor het wel of niet bestaan van een eenzijdige leefwereld, maar het is niet mogelijk om sociaaleconomische status één-op-één te vertalen naar een mate van eenzijdigheid in de leefwereld. Zo grenzen voornoemde wijken Pottenberg en Dousberg-Hazendans aan elkaar. De inwoners van de wijken met de laagste en de hoogste SES-WOA-score zullen elkaar mogelijk ontmoeten in de supermarkt en op school. De SES-WOA-scores geven, met andere woorden, geen direct antwoord op de vraag of sprake is van een eenzijdige leefomgeving in bepaalde wijken/buurten.

Vraag 3:

Ziet het college in Maastricht ook de effecten van sociaaleconomische segregatie terug in de samenleving?

Antwoord 3:

Meer algemeen volgen wij het SCP-rapport in zijn vaststelling dat gescheiden leefwerelden op verschillende manieren bijdragen aan ongelijkheid. Waar leefwerelden sterk gescheiden zijn, betekent dit niet alleen dat er grote verschillen zijn in hoe mooi, veilig of aangenaam ze zijn. Er zijn ook grote verschillen in de kansen die de leefwerelden bieden.

Door gescheidenheid kan ook het samenleven bemoeilijkt worden. Mensen met weinig hulpbronnen hebben veel minder vertrouwen in andere mensen en in de overheid. Veel Nederlanders die geen theoretische opleiding afronden ervaren dat er op hen wordt neergekeken. Ook ervaren zij een grote afstand ten opzichte van degenen met macht en invloed. Verschillende studies laten daarbij zien dat waar buurten of netwerken meer gescheiden zijn, ook meer maatschappelijke onrust bestaat, mensen minder binding met de samenleving ervaren en minder sociaal vertrouwen hebben.

Voor mensen met veel welvaart hoeft een eenzijdige leefwereld geen probleem te zijn. Hun sociale netwerken zijn doorgaans groot en rijk aan sociaal kapitaal. Voor rijke mensen biedt een (gedeeltelijk) afgeschermd leefwereld dan ook vooral veel voordelen, zoals de beschutting tegen criminaliteit, goede connecties, goede voorzieningen en prestige.

Voor mensen met weinig welvaart ligt dit anders. Eenzijdige buurten betekenen voor hen dat zij veel buurtgenoten hebben in moeilijke situaties en dat er bijvoorbeeld weinig sociale controle op straat is, die nodig is om de buurt schoon veilig te houden. Mensen met weinig welvaart hebben vaak relatief kleine netwerken en lang niet altijd toegang tot de hulp die hun situatie zou kunnen verbeteren. Hoewel relaties met meer welvarende anderen ook niet altijd makkelijk verlopen kan aangenomen worden dat een al te eenzijdige leefwereld negatief uitwerkt voor mensen met weinig welvaart.

(Bron: SCP-rapport)

DATUM
6 juni 2024

Vraag 4:

Bent u met de PvdA eens dat in onze wijken, en met name de veerkrachtige wijken, de woningbouw eenzijdig is?

Antwoord 4:

Ja, in die zin dat in Nazareth 1.092 van de 1.706 (64%) en in Pottenberg 1.103 van de 1.298 (85%) woningen in het bezit zijn van de woningcorporaties (Bron: CBS, 2023). Doordat het woningbezit meer eenzijdig is in deze, maar ook in andere wijken, kan dit betekenen dat er eenzijdigheid ontstaat onder de huishoudens die in deze wijken wonen. Hierdoor ontmoeten verschillende typen huishoudens elkaar minder gemakkelijk, hetgeen kan leiden tot meer sociaaleconomische segregatie.

Vraag 5:

Wij zijn mede op basis van het genoemde onderzoek van mening een wijk leefbaarder kan worden als de soort woningen en dan dus ook de verschillende inkomensklassen samenleven in een wijk. Hoe kijkt het college hier tegenaan?

Antwoord 5:

Wij zijn eenzelfde mening toegedaan op basis van het Veerkracht onderzoek van Circusvis. De uitkomsten en aanbevelingen van dit onderzoek zijn verwerkt in de Woonprogrammering 2021-2030 die uw raad heeft vastgesteld.

Vraag 6:

Bent u bereid hiernaar te kijken bij komende wijk woon ontwikkelingen?

Antwoord 6:

Ja. De acties die wij samen met de woningcorporaties reeds inzetten bij de wijken zijn terug te vinden in de Meerjarige Prestatieafspraken. Daarnaast hebben we in ons woonbeleid (Notitie gebiedsgerichte uitwerking minimumpercentages betaalbare woningbouw) wijk-specifieke percentages vastgelegd voor minimaal en maximaal aantal te realiseren sociale huurwoningen. Dit met als doel om het aandeel sociale huurwoningen in wijken met een reeds hoog aandeel sociale huurwoningen niet te laten stijgen, en het aandeel sociale huurwoningen in wijken met een laag aandeel sociale huurwoningen juist wel te laten stijgen.

Vraag 7:

Wilt u de komende tijd gaan bekijken op welke manier de gemeente en haar partners meer kunnen investeren in het verenigingsleven en te zorgen dat ontmoetingsplekken weer het middelpunt in wijk te laten zijn.

Antwoord 7:

Wij stellen ontmoeten centraal in het dichten van de kloof tussen arm en rijk. Wij investeren, middels culturele, sport- en vrijwilligerssubsidies, in het verenigingsleven. En wij hebben bijzondere aandacht voor het thema 'ontmoeten', onder andere in het kader van het beleids- en uitvoeringsplan Wmo – dat momenteel voorligt bij de raad, het in ontwikkeling zijnde beleidskader: "Sociale Basis", de herziening van de omgevingsvisie en de Veerkrachtige Wijkenaanpak.

Vraag 8:

De maatschappij individualiseert steeds meer, waardoor er vaak meer aandacht is voor het eigen succes en het gezin en niet meer voor elkaar. Wil het college bekijken of zij daar een rol in kan spelen om mensen te bewegen meer aandacht voor elkaar te hebben?

DATUM
6 juni 2024

Antwoord 8:

Vanwege een steeds meer individualiserende samenleving neemt de cohesie, de leefbaarheid en het ervaren welzijn af. Dat is een gegeven. Wij zien ook de animo voor vrijwillige inzet, ook op bestuurlijk niveau, afnemen. Dit is een landelijke trend. Een kanteling naar meer omzien naar elkaar vinden wij nodig. Het realiseren van deze kanteling is geen eenvoudige opgave, maar onder meer door in te zetten op ontmoeting proberen wij bij te dragen aan het keren van het tij.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Jeroen Hoenderkamp
Wethouder WMO, Welzijn, Inburgering, Coördinatie Sociaal Domein

en,

Frans Bastiaens
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid

en,

Johan Pas
Wethouder Wonen, Onderwijs, Studentenstad en Welstand

en,

Alain Garnier
Wethouder Sociale zaken, Gezondheid, Arbeidsmarktbeleid en Vastgoed

Schriftelijke vragen